

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum flagella præsentis vitæ sint satisfactoria? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

opus bonum, nisi pœnale sit: & idè ad hoc, ut
aliquod opus sit satisfactorium, oportet quòd ho-
num, & in honorem Dei fit; & pœnale, ut per
aliquid peccatori subtrahatur. Similiter etiam pe-
à culpa: futura præferuat: quia non facile homo
peccata redit, ex quo pœnam expertus est. Unde
cundum Philosophum*, pœnæ medicinæ sunt.

li. 2. eth.
c. 3. aute
med.

Ad primum ergo dicendum, quòd quamuis De-
non delesterur in pœnis, ut sunt pœnæ, delesterur
mè in eis ut sunt iustæ: & sic satisfactoriæ esse po-
ne consideratur pœnalitas, ita & in merito con-
ratur difficultas. Diminutio autem difficultatis
est ex parte ipsius actus, diminuit (cæteris par-
meritum: sed diminutio difficultatis, quæ est
promptitudine volûtatis, non diminuit meritum
auger. Et similiter diminutio pœnalitatis ex pro-
ptitudine volûtatis, quam facit charitas, non di-
nuit efficaciam satisfactionis, sed auget.

Ad secundum dicendum, quòd sicut in satisfactori-
ne consideratur pœnalitas, ita & in merito con-
ratur difficultas. Diminutio autem difficultatis
est ex parte ipsius actus, diminuit (cæteris par-
meritum: sed diminutio difficultatis, quæ est
promptitudine volûtatis, non diminuit meritum
auger. Et similiter diminutio pœnalitatis ex pro-
ptitudine volûtatis, quam facit charitas, non di-
nuit efficaciam satisfactionis, sed auget.

Ad tertium dicendum, quòd debitum pro pe-
to est recompensatio offensæ, quæ sine pœna pe-
tis non fit: & de tali debito Anselmus intelligit.

ARTIC. II.

60

Utrum flagella presentis vite sint satisfactoria

AD secundum sic proceditur. Videtur, quòd
Flagella quibus à Deo in hac vita punimur,
possint esse satisfactoria. Nihil enim potest esse
factorium, nisi quod est meritorium, ut ex dicto
ter. Sed non meremur, nisi per ea quæ in nobis
Cum ergo flagella quibus à Deo punimur, non in-
nobis, videtur quòd satisfactoria esse non possint.

q. preced.
art. 2.

¶ 2 Præterea, Satisfactio tantum honorum
Sed huiusmodi flagella etiã malis inducuntur,
cipue eis debentur. Ergo nõ possunt esse satisfactoria.

¶ 3 Præterea, Satisfactio respicit peccata præ-
vita. Sed aliquando ista flagella infliguntur illis
peccata non habent, sicut de Iob patet. Ergo videtur
quòd non sint satisfactoria.

SED contra est, quod dicitur Rom. 5. Tribulatio patientiam operatur. Patientia autem probationem, id est, à peccato purgationem, ut glossa * ibidem dicit. Ergo flagella huius vitæ, peccata purgant, & sic sunt satisfactoria.

¶ Præterea, Ambr. * dicit, Et si fides, id est, peccati conscientia desit, pœna satisfacit. Ergo huius vitæ flagella sunt satisfactoria.

RESPONDEO dicendum, quod recompensatio offensa præteritæ potest fieri ab eo qui offendit, & ab alio. Quando autem fit ab alio, talis recompensatio vindicationis magis, quam satisfactionis rationem habet: quando autem fit ab ipso qui offendit, etiam rationem satisfactionis habet. Vnde si flagella, quæ pro peccatis à Deo infliguntur, fiant aliquo modo ipsius patientis, rationem satisfactionis accipiunt: sunt autem ipsius, in quantum ea acceperat ad purgationem peccatorum, eis utens patienter. Si autem omnino eis per impatientiam dissentiat, tunc non efficiuntur aliquo modo ipsius: & ideo non habent rationem satisfactionis, sed vindicationis tantum.

Ad primum ergo dicendum, quod quamvis illa flagella non sint omnino in potestate nostra, tamen quantum ad aliquid sunt, ut scilicet eis patienter utamur: & sic homo facit de necessitate virtutem. Vnde & meritoria & satisfactoria esse possunt.

Ad secundum, dicendum, quod sicut ex eodem igne (ut Greg. dicit *) aurum rutilat, & palea fumat: ita etiam eisdem flagellis & boni purgantur, & mali magis inficiuntur per impatientiam. Et ideo quamvis flagella sint communia, tamen satisfactio tantum est bonorum.

Ad tertium dicendum, quod flagella respectum habent ad culpam præteritam, semper; sed non semper ad culpam personæ, sed quandoque ad culpam naturæ. Si enim in humana natura nulla culpa præcessisset, nulla pœna fuisset: sed quia culpa in natura præcessit, personæ aliqui diuinitus pœna infertur sine

* glos. or. ibid. sup. Psal. 118. ser. 18. à. pr. to. 4. refertur de pœnit. d. 3. ca. 41. et c. 44. et habetur 4 sent. d. 15. S. B. & C.

Id habet Aug. lib. 1. de civ. Dei, c. 8. circa fin. 10. 5.

Greg lib. 16. mor. c. 20. culpa personæ, ad meritum virtutis, & cautelam peccati sequentis: & etiam duo hæc necessaria sunt satisfactioni. Oportet enim esse opus meritorium honor Deo exhibeatur, & oportet esse virtutum studiam, ut à futuris peccatis præferuemur.

ARTIC. III.

61 *Vtrū convenienter enumerentur opera satisfactoria*

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod inconvenienter enumerentur opera satisfactoria, cum dicitur, quod sint tria, elemosyna, ieiunium, & oratio. Quia opus satisfactorium debet esse penale. Sed oratio penam non habet, cum sit contra penam tristitiam medicina, secundum delectationem unde dicitur Iacob. quinto. Tristatur aliquis vellet oraret: æquo animo est? psallat. Ergo non debet computari inter opera satisfactoria.

sup. illud Matt. 9. Hoc genus demoniorum non, &c. 10. 9. ¶ 2 Præterea, Omne peccatum vel est carnale vel spirituale. Sed sicut dicit Hieronimus *, Ieiunantur pestes corporis, oratione pestes mentis. Ergo non debet esse aliquod aliud opus satisfactorium. ¶ 3 Præterea, Satisfactio est necessaria ad emendationem peccatorum. Sed elemosyna ab omni peccatis emundat, Lucæ 11. Date elemosynam, ecce omnia munda sunt vobis. Ergo alia debent esse superflua.

¶ SED contra, Videtur, quod debeant esse tria: quia contraria contrarijs curantur. Sed multa sunt peccatorum genera, quam tria. Ergo debent esse plura satisfactionis opera computari.

¶ Præterea, Peregrinationes, etiam iniunguntur pro satisfactione; & disciplina, siue flagellationes non computantur sub aliquo horum. Ergo insufficienter enumerantur.

art. 1. huius quæst. RESPONDEO dicendum, quod satisfactorium est *, debet esse talis, per quam aliquid subtrahamus ad honorem Dei: nos autem non habemus nisi tria bona: scilicet bona animæ, bona corporis, & bona fortunæ, scilicet exteriora. Ex bonis